

JUDr. Špirko Vasil, nar. 19.2.1974, prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry
Generálnej prokuratúry SR,

Národná rada SR
Námestie A. Dubčeka 1

812 80 Bratislava 1

Motivačný list

V súvislosti s rozhodnutím predsedu Národnej rady SR o vyhlásení voľby kandidáta na funkciu špeciálneho prokurátora zo dňa 11.12.2020, ako aj oslovením zo strany návrhového subjektu, som sa rozhodol udeliť súhlas na podanie takéhoto návrhu.

Moje rozhodnutie je založené predovšetkým na vnímaní toho, že hoci prokuratúra ako celok, ale aj špeciálna prokuratúra ako jej osobitná súčasť, zastávajú v spoločnosti a v štruktúre štátnych orgánov významné miesta, v posledných dekádach pri plnení svojich úloh nedosahovali také výsledky, ktoré by im prináležali v zmysle ich postavenia.

Ako kandidát sa uchádzam z pozície radového prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR (ďalej len „špeciálna prokuratúra“), ktorý v rezorte prokuratúry pôsobí viac ako 20 rokov, prevažne v jej špecializovaných útvaroch s prvotným zameraním na vojenskej prokuratúre na trestnú činnosť príslušníkov silových, bezpečnostných a spravodajských služieb štátu, s neskorším zameraním na špeciálnej prokuratúre na korupčnú a závažnú ekonomickú alebo majetkovú trestnú činnosť, páchanú značne v skupinových formách. Práve tieto nadobudnuté služobné poznatky a dlhoročné praktické skúsenosti, ktoré sa v posledných obdobiach vzájomne prelínajú, mi poskytujú fundamentálny základ na dôsledné poznanie a odhaľovanie procesov, ktoré v štáte fungujú pri zneužívaní práva, či už v daňovej oblasti, čerpaní štrukturálnych fondov Európskej únie a finančných prostriedkov štátneho rozpočtu, alebo inom spôsobe zneužívania verejných financií, subsidiárne sprevádzané korupčnou trestnou činnosťou a rôznymi formami ich legalizácie, nezriedka i zo strany samotných zástupcov štátu. Mám za to, že táto závažná trestná činnosť, ktorá má reálny dopad na verejné financie sa čoraz viac transformuje na

sofistikované konania, voči čomu štát, pokiaľ si chce plniť svoje základné funkcie, musí vytvoriť potrebné inštitucionálne zázemie, aby jednak chránil spoločnosť pred páchatelmi takejto trestnej činnosti a jednak aby ochránil vlastné zdroje nevyhnutné na financovanie svojich iných činností.

Špeciálnu prokuratúru považujem za dôležitú inštitúciu na úseku boja s najzávažnejšími formami trestnej činnosti, ktorej priame výsledky, cez rozhodnutia príslušných súdnych orgánov, formujú nielen vnímanie verejnosti o tom, ako sa samotný štát vie vysporiadať s tými, ktorí porušujú zákon, ale aj to, aká je miera ochrany osôb, ktorým bola ujma spôsobená, resp. chcú poukazovať na zneužívanie alebo porušovanie práva.

V týchto najzákladnejších rovinách a smeroch zamerania je nevyhnutné, aby sa špeciálna prokuratúra po viac ako 16 rokoch transformovala na modernú a efektívnu prokuratúru, ktorej úlohy a špecializácia priamo vyplývajú nielen z ustanovenia § 14 Trestného poriadku (per analogiam) a z jej vlastného postavenia v štruktúrach prokuratúry SR, ale aby dosiahla aj takú úroveň osobitosti svojej činnosti, ktorá by bola nad bežný rámec toho, čo jej v zmysle zákona prislúcha.

Pre dosiahnutie tohto cieľa predkladám taký koncept riadenia a rozvoja špeciálnej prokuratúry, ktorý nielenže zvyšuje efektívnosť jej fungovania, ale súčasne sa v ňom eliminujú alebo až odstraňujú doteraz všetky známe nedostatky v činnosti partnerských policajných zložiek NAKA, ktoré nepriaznivo, až sťažujúco pôsobili na priebeh vyšetrovania, čo v konečnom dôsledku malo vplyv aj na samotnú činnosť špeciálnej prokuratúry. Dlhodobo zastávam názor, že prokuratúra ako orgán štátnej moci, nemôže byť nijako závislá od vnútorných pomerov v policajných zložkách, pričom práve izolovanie takýchto rušivých momentov prispeje k väčšej flexibilitate a akcieschopnosti špeciálnej prokuratúry v trestnom konaní.

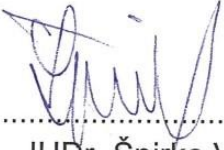
Rovnako mám za to, že pri naznačených zámeroch zlepšenia efektívnosti činnosti špeciálnej prokuratúry, je nevyhnutné taktiež sa vysporiadať i s historicky závažnými trestnými kauzami, ktoré z hľadiska ich realizácie dlhodobo traumatizujú spoločnosť alebo boli ukončené spôsobom, ktorý vyvoláva oprávnené pochybnosti o komplexnosti realizovaného vyšetrovania.

Som presvedčený, že moje dlhodobé pracovné skúsenosti, rozsiahle poznatky o metódach a praktikách závažnej trestnej činnosti, spolu s poznatkami o slabinách efektívneho fungovania špeciálnej prokuratúry, sú potrebnými požiadavkami na zabezpečenie jej efektívneho riadenia a komplexného fungovania. Inak povedané, „iba ten, kto pozná nedokonalosti systému, a si to aj uvedomuje, vie tento stav odstrániť a zlepšiť“. Taktiež elementárne postuláty ako úcta pred zákonom, zmysel pre spravodlivosť, rešpekt pred morálkou a ľudskými hodnotami, a tiež vieru v službu v prospech verejného záujmu, nemusím osobitne zdôrazňovať, pretože ich považujem nielen za nevyhnutnú výbavu každého prokurátora, ale aj za prirodzenú súčasť svojej vlastnej osobnosti a osobnej integrity. Práve tieto pomenované predpoklady môžu byť dostatočnou zárukou toho, že špeciálna prokuratúra bude riadená v súlade so základnými zákonnými princípmi ochrany práv a oprávnených záujmov štátu, fyzických a právnických osôb a jej výlučným právnym poslaním bude udržiavať základy právneho štátu a striktného dodržiavania zákonnosti vo všetkých oblastiach jej fungovania.

Záverom sa mi ako kandidátovi žiada uviesť, že mojou ambíciou je v potrebnej kolegiálnej súčinnosti všetkých prokurátorov a ostatných zamestnancov špeciálnej prokuratúry, vrátane európskych delegovaných prokurátorov s miestom výkonu na špeciálnej prokuratúre, vytvoriť takú inštitúciu prokuratúry, ktorá bude rešpektovaná nielen v Slovenskej republike, ale v naviazanosti na Špecializovaný trestný súd, aj váženou v štruktúrach Európskeho spoločenstva, kde Slovensko bezpochyby patrí. Mojou úprimnou snahou bude nielen riadiť jednu z významných inštitúcií prokuratúry, ale dosiahnuť stav, aby Slovensko bolo aj nasledovaniahodným vzorom pre ostatné členské krajiny Európskej Únie na úseku boja s najzávažnejšími prejavmi protispoločenskej kriminality.

Individuálnym úsilím však pre mňa bude vykonávať túto funkciu tak, aby jej skončenie nebolo žiadaným, očakávaným alebo i nevyhnutným právnym účinkom, ale naopak, aby samotná verejnosť vnímala prirodzené ukončenie funkčného obdobia skôr spôsobom banovania z odchodu.

V Pezinku, dňa 7.1.2021

.....
JUDr. Špirko Vasil

